

РЕЦЕНЗИЯ

за конкурса за заемане на академичната длъжност “ДОЦЕНТ” по физиология на животните и човека (01.16.07) за нуждите на Медицински университет - Плевен, с участието д-р Боряна Крумова Русева - Кънчева, дм, главен асистент в катедра «Физиология и патофизиология»,
Медицински университет – Плевен

От проф. д-р Стефан Стоилов Костянев, дмн, Ректор на Медицински университет – Пловдив и Ръководител на Катедра по патологична физиология, 4000 Пловдив, бул. “Васил Априлов”15А, сл.тел. 032 602 207, GSM 0887623776, e-mail: skostianev@pathophysiology.info.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 52 от 10 юли 2012 година със срок 2 месеца, по посочената научна специалност, след решение на Академичния съвет на Медицински университет – Плевен.

Рецензирането на материалите, представени за конкурса, се основава на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилник за неговото приложение, както и на критериите, определени от Общото събрание на МУ - Плевен и отразени в Правилника за устройството и дейността на МУ.

Декларирам, че нямам общи трудове с кандидата.

Кратки биографични данни за д-р Боряна Крумова Русева - Кънчева. Родена е на 23.08.1957 год. Средното си образование завършва в гр. Плевен, а висше - през 1981 г. във ВМИ - Плевен. От 1981 год. до 1985 год. е педиатър в ЦСМП – Плевен. От 1985 г. е асистент към катедрата по

физиология към ВМИ - Плевен, от 1990 – старши асистент, а от 1999 досега - главен асистент. През 1989 год. придобива специалност по физиология. През 2012 год. защитава образователната и научна степен “ДОКТОР” на тема: „Селен и функционално състояние на съдовата стена при нормо- и хипертензия – експериментални проучвания”.

Зад гърба си има многобройни квалификационни курсове, между които и по медицинска педагогика.

Член е Съюза на учените, Българското дружество по физиологични науки, Българското дружество по хранене и диетика и други организации.

В документацията се съобщава, че владее писмено и говоримо английски и руски езици, ползва френски.

Учебно-преподавателска дейност: Д-р Боряна Крумова Русева - Кънчева, преподава физиология от 27 години и има учебна натовареност, типична за преподавател от предклинична дисциплина. За последните две академични години тя е над 1200 учебни часа (2010-2011 учебна година – 584 часа, а за 2011-2012 год. – 661 часа). Освен в практическите упражнения със студентите на български и английски език, д-р Боряна Русева - Кънчева, участва в проблемно-базираното обучение на студентите по медицина и във факултативния курс по „Спортна медицина”. Чете избрани лекции по физиология в МК, ФОЗ и ФЗГ на МУ-Плевен.

Има участие в едно учебно ръководство – Тестове по физиология за студенти по медицина. Ръководила е студентски кръжок.

Участва активно в съвети и комисии, свързани с качеството на медицинското образование (Комисия по качество, Комисия по акредитация и др.), както и в разработването на различни методични материали.

Научно-изследователска дейност, публикационна активност и наукометрични данни: Д-р Боряна Русева - Кънчева участва в настоящия конкурс с 31 публикации (вкл. автореферат на дисертационен труд за

образователна и научна степен «ДОКТОР»). В 23 от публикациите (74%) д-р Русева - Кънчева е първи автор. Отделно е представен списък от 35 научни съобщения на конгреси и конференции, от които 6 са от международни научни форуми.

Д-р Боряна Русева – Кънчева има участие в 5 научно-изследователски проекта, в три от които е водещ изследовател.

Научно-изследователската тематика на д-р Боряна Русева може да бъде систематизирана в няколко групи:

Експериментални проучвания върху ефекта на различния селенов прием върху функционално-морфологичното състояние на съдовата стена при нормо- и хипертензия в различни възрастови периоди, ефекти на различния прием на селен и цинк върху репродуктивната система на мъжки спонтанно-хипертензивни плъхове и на различния прием на цинк върху активността на Cu/Zn SOD и артериалното налягане при мъжки плъхове Wistar.

Експериментални проучвания за изучаване регулацията на артериалното налягане у плъхове с променен ендокринен фон, както и проучвания върху циркадианни ритми у плъхове.

Експериментални проучвания за изучаване съдържанието на манган в често консумирани хранителни продукти в България. Изучавани са и кардио-васкуларните рискови фактори при деца и възрастни и честотата на хипертонията и хипотонията в детска възраст в гр. Плевен.

Не приемам справката за научните приноси д-р Боряна Русева – Кънчева, защото тя е направена описателно, а не аналитично. Най-съществените й постижения могат да бъдат резюмирани по следния начин:

За пръв път у нас е използван тристепенен модел на селеново ниво – ниско, нормално и завишено и комплексно са оценени оксидативния статус, промените в артериалното налягане, липидният профил и функционално-

морфологичното състояние на аортата у нормо- и хипертензивни плъхове в млада и зряла възраст. Установява се, че нормотензивните *Wistar* (WKY) плъхове са по-зависими от селеновия дефицит, докато спонтанно-хипертензивните (SHR) показват по-висока чувствителност към селенова суплементация. Потвърждават се данните за селена като екзогенен антиоксидант, реализиращ антиоксидантната си защита главно чрез експресия на глутатион пероксидазите и за потенцирания оксидативен стрес в аортната съдова стена в условия на артериална хипертензия. За пръв път са показани хистологично и електронно-микроскопски вредните ефекти на понижения селенов прием върху състоянието на аортната стена в експериментални условия, както и върху метаболизма на основните белтъци на съединително-тъканния матрикс при нормо- и хипертензия. Установени са увеличени серумни нива на анти-AGE антитела при SHR плъхове в сравнение с нормотензивните и положителната им корелация с възрастта. За пръв път се проучва влиянието на селеновата суплементация при имунния отговор срещу гликирани продукти.

Експериментални проучвания за изучаване регулацията на артериалното налягане (АН) у плъхове с променен ендокринен фон показват, че при плъхове *Brattleboro* с дефицит в секрецията на вазопресин, ренин-ангиотензиновата система има по-голямо значение за поддържане на артериалното налягане в сравнение със симпатико-адреналната система. Неонаталното третиране с вазопресин и окситоцин на плъхове *Wistar* променя реактивността на сърдечно-съдовата система към екзогенно-въведен вазопресин в зряла възраст. Хипотиреоидното състояние у плъхове оказва ефект върху големината и динамиката на пресорния ефект на екзогенно-въведени Ангиотензин II, Норадреналин и Адреналин.

Наукометрични данни: Д-р Боряна Русева - Кънчева има 4 публикации в чужди научни списания (от които две под печат) с общ импакт фактор

3.173. Има и участие с една глава в научно издание, публикувано в чужбина (*Senscence*, 2012). Представила е списък с 11 цитирания, но за съжаление повечето от тях са автоцитирания.

Заключение: Д-р Боряна Крумова Русева – Кънчева, дм, е опитен преподавател по физиология с 27-годишен преподавателски стаж. Мнението на нейните ръководители и колеги е, че тя е изключително съвестен и компетентен преподавател. Участва активно в проблемно-базираното обучение на студенти по медицина, което е едно от безспорните достижения на Медицински университет-Плевен.

Научната ѝ продукция е достатъчна по обем, но има ниски наукометрични показатели. По моя преценка, отличните «учебнометрични» показатели на д-р Русева компенсират тази слабост. Огромната учебна натовареност и значителният брой научно-изследователски проекти, в които тя участва, са доказателство за трудолюбие и работоспособност, каквито рядко наблюдаваме през последните години.

Личните ми впечатления от д-р Боряна Русева са отлични.

Въз основа на изложените данни и техния анализ, предлагам на журито да присъди на д-р Боряна Крумова Русева - Кънчева, дм, академичната длъжност “ДОЦЕНТ” по физиология на животните и човека в конкурса за нуждите на Медицински университет – Плевен.

Рецензент: Проф. д-р Стефан Костянев, дмн

25.11.2012 г., Пловдив